

2003-09-24

Vad är kvoten värd?

Kvoten har ett värde som sätts samman av två beståndsdelar. Det traditionella värdet på kvoten utgörs av dess försäkringsvärde dvs att skydda sig mot superavgift då landskvoten överskrids. Detta värde är svårberäknat och har minskat i betydelse, i MTR ökas landskvoten vilket ytterligare minskar kvotens försäkringsvärde. I denna beräkning bortses helt och hållet från detta värde. Den andra delen av kvotens värde utgörs av de bidrag som kommer att baseras på kvoten. Att det skulle bli bidrag på kvoten stod klart redan i Agenda 2000 men har sedan reviderats i MTR och slutligen (?) i det beslut som fattades i juni 2003. I takt med att reglerna har klarnat har också kvotens värde stigit.

Summerade bidrag – ingen ränta

I det mest optimistiska scenariot summerar jag alla bidrag som ska utgå för kvoten (såväl det direkta stödet som det nationella kuvertet) och tar ingen hänsyn till räntan. Kvoten är då värd **3,20 kr/kg** och om du betalar 1,00 kr/kg idag är kvoten betald om fyra år dvs efter 2007. Eftersom fördelningen av det nationella kuvertet är mycket osäkert och det inte ens är beslutat att den bygger på kvoten kan man välja att inte räkna med det och då blir kvoten värd **2,14 kr/kg**. Om du idag betalar 1,00 kr/kg för kvoten är den betald om sex år dvs efter 2009.

Bidragen diskonterade med 6% ränta

I vårt samhälle lever vi med ränta och de flesta mjölkproducenter har skulder. Därför diskonterar jag (=räknar hem de framtida pengarna till dagens penningvärde) de framtida bidragen med 6% ränta. Kvoten är då värd **2,19 kr/kg** och är betald efter 2008. Med försiktighet avseende det nationella kuvertet, som ovan, blir kvoten värd **1,47 kr/kg**. Om du idag betalar 1,00 kr/kg för kvoten är den betald om sju år dvs efter 2010.

Bidragen skärs ned

Som ett nytt element i jordbrukspolitiken införs 2005 modulering av direktbidragen dessutom kommer medel att föras från direktbidragen till det nationella kuvertet och programmet som heter budgetdisciplin. Som direktbidrag räknas även mjölkstödet. Om jag antar att dessa tre faktorer inom några år är uppe i 20% (5% modulering, 10% nationellt kuvert, 5% budgetdisciplin) så är kvoten värd **1,79 kr/kg** och om du betalar 1,00 kr/kg idag är kvoten betald om 6 år dvs efter 2009. Med försiktighet avseende det nationella kuvertet, som ovan, blir kvoten värd **1,20 kr/kg**. Om du idag betalar 1,00 kr/kg för kvoten är den betald om åtta år dvs efter 2011.

Individuell/regional/nationell frikoppling

Frikopplingen kan göras individuellt, regionalt eller nationellt. Om den görs regionalt eller nationellt kommer den enskilda mjölkkvoten inte att påverka den enskilda gårdens stöd. Om jag vidare antar att frikoppling sker 2008 och låter moduleringen påverka värdet blir kvoten värd **68 öre/kg** eller **45 öre/kg** om vi inte räknar med det nationella kuvertet. Skulle Sverige välja att frikoppla mjölkstödet redan 2005 (skräck och fasa!) är kvoten värd **9 öre/kg** eller **6 öre/kg** utan hänsyn till det nationella kuvertet.

Vad tror du?

Som köpare och säljare gäller det att själv bilda sig en uppfattning om vad man tror kommer att gälla/vad man vågar räkna med i kalkylen. Alla värden i ovanstående beräkningar bygger på förutsättningar som presenteras i "Jordbruksministrarnas beslut om ny jordbrukspolitik" och "Frikoppling av stöden". Vidare förutsätts att utbetalning av mjölkstödet sker i slutet av december respektive år och värdetidpunkten för beräkningarna är 1 okt 2003. Dessutom förutsätter jag att den nu beslutade jordbrukspolitikerna består ograverad ända till 2014 vilket är oerhört lång tid när det gäller jordbrukspolitiska reformer.

Mårten Lidfeldt